

Шогшо эл, порымлык да гимн берг!

46-шо (3434) №,
2019 ий 16 ноябрь,
шуматкече.

Будь готов/ ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Р.НИКОЛАЕВАН фотожо.

Йоча-влак, туштым туштем, палыза: «Шке лот-лот – мые лоп-лоп». «Т-ү-ү-мыр!» – рүж вашештеда те. Чын, түмыр. Тиде марий калык семүзгар деч посна нимогай пайрем огеш эрте. 12 ноябрьште Йошкар-Олаште, Марий Эл Республикысе Самырык-влакын полатыштышт, Национальный культур шотышто VI молодёжь фестиваль эртаралтын. Рүдоласе 23-шо номеран школышто 5-ше классыште тунемше-влак (туныктышо – А.А.Рабченко) тыгай пайремыш икымше гана логалыныт. Нунылан марий да

моло калык-влакын түвырашт нерген шукрыак пален налаш онгай лийын. Вет Марий Элыштына түрлө калык, түрлө вер гыч толшо студент-влак илат: калмык, удмурт, дагестан, узбек да молат. Нунын дене палыме лияш, кочкышыштым тамлаш, вургемыштым але сем-үзгарыштым кучен ончаш йөн лийын. Ончалза покшелне шогышо Кирилл Пинаевым. Түмырым пералтен, йолташыже-влакым кузе воштылта! Ала, илен-толын, марий семмастар лиеш?

Н.СЕМЕНОВА.

ПОДПИСКЕ

Йолташ-влак! 2020 ийын икымше пелыйжылан подписке кая! «Ямде лий» газетлан возалташ вашкыза!

Ак – 337 тенгеат 44 ыр.

Индекс – П4696.

Рекламе.

ЛОТЕРЕЙ

Кодшо лотерейын условийже шукталтде кодын – 300 квитанций толын огыл. Сандене 2020 ийын 1-ше пелыйжылан подписчик-влак коклаште уэш лотерей модышым увертарена. Түн приз – ВЕЛОСИПЕД. Палыза: 300 квитанцийым налмек веле, велосипедын озажым палемдена.

Самырык тукум, ончыко!

Российысе школьник-влакын толкынышт самырык тукумым ончыко вўда, личность семын кушкашыже полша. Идалыкын кажне пагытыштыже шке погынжым эртарам. Шыжым эртаралтше 4-ше слёт республикын 14 районжо да 3 олаж гыч 200 эн чолга тунемшым чумырен. 8 отрядыште 17 туныктышо пашам ыштен. Слёт кок темым: Марий Эл Республикын 100 ияш лўмгечыже да Кугу Ачамланде сарыште сенгымылан 75 ий – тарватен. Морко районысо «Чоткар тукум» йоча ушем гыч 9 чолга ўдыр слётын делегатше **(снимкыште шогат)** лийын. Шўргыял школысо «Рвезе тукум» йоча ушем вуйлатыше Екатерина Сергеевалан да мылам нунын коклаште лияш пиал шыргыжалын.

Е.В.ГРИГОРЬЕВА, Шўргыял школын вожатыйже.

Келшен илена

Марий Элын шочмо кечыже да Калыкын икоян улмо кече лўмеш ялысе книгагудышто мероприятий лие. Книгагудо пашаен-влак Зинаида Моисеевна ден Галина Алексеевна элна, лўмлө ег-влак нерген онайын каласкалышт. Уремыш лектын, ме, йоча-влак, ег-шамыч деч нине пайрем нерген йодыштна. Шукушт палат. Кө каласен кертын огыл гын, нунылан нине пайрем нерген книгагудо пөлеклышна. Ялысе клубышто чапле концертым ончыктышна.

**Аня ОРЛОВА,
Марий Турек, Сысоево.**

Онгай книга

Марий Элын калык писательже Мария Илибаеван возымыжым мый «Марий Эл», «Кугарня», «Ямде лий» газетлаште, «Ончыко» журналыште куанен лудам. Тений кенгежым тудо Орша селасе книгагудылан «Мыскара аршаш», «Ужында, колында, могай нуно улыт!», «Чоныштына кечыйол мерант», «Наш солнечный зайчик» книгаже-влакым пөлеклыш. Селасе книгагудо школышто верланен. Сандене тунемше-влакым йоча книгагудо дене вигак палдарышым, икмыняр ойлымашым лудна.

**Р.Г.АНТРОПОВА, марий йылмым туныктышо.
Советский район.**

Марий Эльште грипп ваштареш прививкым ыштыме кампаний эртаралтеш.

Кызытеш 265732 энлан прививкым ыштыме.

Тазалыкда верч азапланеда гын, ида юватыл, верысе медицине төнержыш вашкыза.

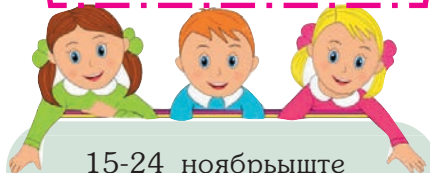
Телым вучена

Туныктышына урокым эртарымыж годым уремыште кум өршым ужо. Ме воктеке куржын мийышна. Кокытшо йошкар онган, а иктыже сур тўсан ыле. «Өрш-влак койыт гын, тугеже кундемшыкына вашке теле толеш», – ойлыш Валентина Ивановна. Перемен годым класс дене погынен, шулдыран йолташна-влаклан кормушкым ышташ кутырен келшышна.

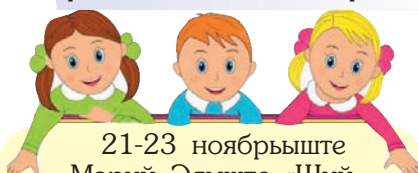
**Регина ПЕТУХОВА,
У Торъял, Кузнеч.**

Историйым шергалына

1805 ий 16 ноябрьште князь Петр Иванович Багратионын вуйлатыме руш войска Шёнграбен (Австрий) воктене француз-влакын кугу чотан войскаштым чактарен. Тиде кредалмаш Багратионын лўмжым чапландарен, Святой Георгийын 2-шо степенян орденже дене палемдалтын. Л.Толстой «Война и мир» романыштыже Шёнграбен кредалмаш нерген возен.

15-24 ноябрьште Йошкар-Олаште «Театр+музей=один билет» акций эртаралтеш. М.Шкетан лўмеш Марий национальный драме театрыште ончыктыммо спектакльыш налме билет дене рўдоласе тоштерлашке яра пураш лиеш. Тыгай йөн дене пайдаланаш вашкыза!

21-23 ноябрьште Марий Эльште «Ший памаш» регион-влак кокласе фестиваль-конкурс визымше гана эртаралтеш. Тагасымашке Россиянын 8 регионжо гыч финн-угор калык-влакын эстраде мурыштым мурышо 100 наре ег ушна. Фестиваль годым мастер-класс, усталык лабораторий-влак ыштат.

Поро кумылым ончыктышо #ЩедрыйВторник акций 19 ноябрь гыч 4 декабрь марте шуйна. Акцииын тўн шонымашыже – поро пашам ышташ шукурак еным кумыландаш. Йоча-влак, акцияштыке ушныза! Школышто, шочмо кундемшыте поро кумылым ончыктышо тўрлө мероприятийым эртарыза.

Марий тўвыра рўдер кугурак класслаште тунемше-влаклан визымше ий почела «Мунло» уш-акыл марафоным эртарен. Тений тагасымаш Национальный президент школ-интернатыште лийын. Шинчымашым тергыше модыш Марий Элын шочмо кечыжлан пӧлеклалтын.

Марафонышко 10 команде ушнен: «Ушан» (Советский, Ушнӱр), «Онар тукум» (Национальный президент шк.-инт.), «Чумбылат» (Кужӱнер, Конганур), «Чолгалык» (Йошкар-Оласе аграрный колледж), «Маска кундем» (Медведево район), «Пампалче» (Морко, Зеленогорский), «Юлсер» (Волжский, Карай), «Пашкан тукум» (Звенигово, 2-шо №-ан Красногорский шк.), «Йылмонгыр» (У Торъял, Тошто Торъял), «Арде вел» (Килемар, Арде).
Сенгышыш лектыныт: I вер – «Чумбылат». II вер – «Ушан». III вер – «Пампалче»

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Эн ушан – «Чумбылат»!

«Чумбылат» командын капитанже Кристина БЫКОВА:

– Шочмо верым аклен, марий йылмым арален, йўлам пален кушмынам шинчымашна гоч ончыктышна. Паша лектышна моткоч куандарыш: ме сенгыше улына! Йолташем-влак: Даша Быкова, Венера Глушкова, Андрей Золотарёв, Катя Юрьева, Кирилл Макматов (**снимкыште**) – дене пашам ышташ куштылго ыле. Нуно ятыр книгаг лудыт, шуко палат. Мемнам марафонлан марий йылмым да литературым туныктышо Галина Степановна Тобекова ямдылен. Тудлан кугу таум ойлена. Ме туныктышынан ўшанжым шуктенна.

М. Шкетан дўмеш Марий кугыжаныш драме театр

«Ямде лий» газет редакций ден М.Шкетан дўмеш Марий национальный драме театр У ийлан пӧлеклалтше кидпаша конкурсым увертарат. Кеч-мо гыч ямдылыме паша-влакым 15 декабрь марте «Ямде лий» газет редакцийыш кондыман. Сенгышылан – пӧлек.

Йоча, ача-ава, туныктышо-влак, «Театр. Спектакль. Актёр.» темылан шонкалы-маш сочиненийым, эссе, шымлымашым возен колтыза. М.Шкетан дўмеш Марий национальный драме театрлан пӧлеклалтше паша-влак дене театрыште ончерым кельштарена.

Йошкар-Оласе Законным пале! прокурорын

кугурак польшкалышыже, 1-ше классан юрист **Н.А.ПУЗЫРЕВА** умылтара.

1 октябрь гыч йоча-влакым тўшка дене автобусышто шупшыктымо Правильыш вашталтышым пуртымо. Тудым 2019 ий 13 сентябрьыште лужмо 1196 №-ан пунчалыште пенгыдемдыме.

Тўн вашталтыш – йоча-влакым шупшыктышо чыла автобусташте ынде безопасность ремень лийшаш. Кеч-куш кудалме годым пассажир-влак ремёным пижыктышаш улыт. Ончычсо правил почеш ола кугорныш лекме годым гына ремёным пижыктенит, а у правил почеш ола мучко але яллашке кудалме годымат тидым ыштыман. Вес вашталтыш – олашке але яллашке йоча-влакым автобусеш тўшкан лужмо годым ГИБДД-ыш уведомленийым кызытсе семын кок кече ончыч огыл, а 24 шагат ондак пуыман. Олала кокласе (междугородний) корныш тарванеда гын, 48 шагат ончыч шижтарыман.

Водитель шотыштат изирак вашталтыш уло. Йоча-влакым шупшыкташ «Д» категориян праван шофёр гына рульыш шинчын кертеш. Стажше ик ий деч шагал огыл лийшаш ыле. У правил почеш, пытартыш 13 тылзе жапыште ик тылзе кўрылтыш лийын гынат, шофёрлан пашаш налын кертит.

Шыже каникул годым Оршанке посёлкысо книгагудышто «Ямде лий» газетын сўретчыже Фаина Лебедева вашлиймашым эртарен. Йоча-влак чылажат онгай лийын: кузе сўрет шочеш, кузечиям чын кучылташ, кушто сўретчылан тунемаш да молат. «Ямде лийым» кидышкышт налмеке, шинчончалтышыштышт куан сескем ылыжын. Марла йоча газет кажнын кумылжым савырен.

Е.А.ЛЕБЕДЕВА, книгагудо пашаен.

Шүмлан лишыл кундемна

Марий Эл Республикын шочмо кечыже вашеш Республикысе йоча да самырык-влаклан В.Х.Колумб лүмеш книгагудышто «Марий кундем, шүмлан пеш поро тый улат» почеламутым лудмо конкурс нылымше гана эртаралте. Тушко 100 утла тунемше ушныш. Нуно, ийготым шотыш налын, кум тўшкалан шелалтын, рушла да марла почеламутым лудыч. Ты гана у автор-влакын: А.Милютинын, К.Куклинын, Л.Плотникован, С.Тимошинан, К.Шабдарын да молынат – сылнымутыштым шергылтарышт. Снимкыште рушла лудшо-влак коклаште сенгыше-шамычым журин енге-влак дене пырля ужда.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

1-4-ше классла коклаште 1-ше вер дене палемдалтыч: Тая Куклина (Советский, Ёшнўр), Савелий Майоров (Йошкар-Ола, 11-ше №-ан лицей).

5-9-ше классла коклаште:

Антон Алексеев (1-ше №-ан Морко шк.), Роман Лебедев (Волжский, Памар).

Кугурак классла да студент-влак коклаште: Элла Ефимова (6-шо №-ан Морко шк.), Полина Федяева (Советский, Алексеевский).

Вийым пуэт!

Эн шокшо помыш дек лишемын,
Шўм мурым тўткын колыштам.
Шинчаште койылалтыш шемын,
Кончалтыш шере омо там.

Ты марте койын огыл куптыр,
А можыч лийын – мондеман.
Да кидыштат вет козыр утыр.
А шўмыштем сўретым коденам.

Кеч кай тый йўршын
иктаж элыш,
От чыте тушто арнямат.
Толатак вигак Марий Элыш,
Авайлан шуялтен парням.

Шогет тый лачак вич буква гыч,
Но кажнын шўмыштў илет.
Мый ойлынем шомакым угыч:
– Тый вийым мыланем пуэт!

Ирина ПЕТРОВА.

Морко, Коркатово.

М	П	Е	Т	Ч	Е
У	В	О	Р	Е	Р
Х	Б	У	Т	С	Н
И	И	Н	Е	Н	Я
Н	К	И	Н	И	К
Э	Ш	Н	К	В	О

Марий автономий
областым ыштымаште
тыршыше ончыльен-влакым
муза.

В.СМИРНОВ.

Шочмо вер

Школьштына Марий Эл Республикын шочмо кечыжлан пўлеклалтше пайрем эртаралте. 5-ше классыште тунемше-влак тўналтыш класслан шочмо кундем нерген каласкалышт. 1-4-ше классла коклаште «Шочмо верем – Марий Эл» почеламутым сылнын лудмо конкурс лие.

Жўрин енге-влаклан тунемшына-влакын мастарлыкыштым аклаш куштылго огыл ыле, шонем. 2-шо классна сенгыше-влак радамыш лекте.

Аня ВИНОГорова.
Звенигово,
Красногорский.

Мотор ялем

Изи мотор ялышкем
Тасма гай корно шуйна.
Кок урем, йыраваш пасу,
Пашазе калыкна ила.
Кенгежым йоча-влакше
Вўд воктене юарлат.
Саскам, понгым чодыраште
Корзинга тичак погат.
Калык поро ялыштем:
Ваш келшен,
полшен илат.
Пўртым ум пеш чолат,
Мемнан ялнам уэмдат.

Аделина АЛЕКСАНДРОВА.

Параньга школ.

Ава гай ныжыл

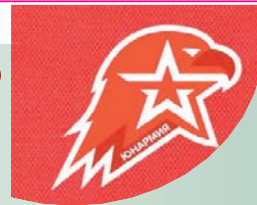
Марий
Элемым пеш йўратем:
мый тыште шочынам да илем.
Тудо эн мотор, эн шерге да
чонемлан лишыл. Шочмо мландыш-
тем – сылне пўртўс: гўжлен шогышо
чодыра, кумда пасу, сўрал ял-влак.
Кўтўм кўтымў годым ты моторлыкым
утларак ужаш лиш.

Йоча-влак, йўратыза шочмо кундемым,
тудо мемнан авана!

Ольга БОКОВА.

Морко, Шўргыял.

Авторын фотожо.

Шарнымаш корно курумаш

нерген шоньмаш кузе шочын?

– Военкоматыште пашам ыштыме жапыште военный, военачальник-влак нерген йодмаш эре лийын. Тышечынак йодыш лектын: Марий кундемыште шочын-кушшо, тыгак республикыште службым эртен, генерал лумым сулен налше-влак мынярын улыт? Граждан сар гыч тунгалын кызытсе пагыт марте историйым шымлен, 89 генералын илыш корныжым пален налме, книгашке пуртымо. Кычалме паша тачысе кечынат шукталтеш: эше 13 генералым ешараш лиеш.

– *Российысе обороно министерстве «Дорога памяти» проектым увертарен. Тудын дене келшышын, «Сар гыч серыш» акций эртаралтеш. Тушко кузе ушныман?*

– «Дорога памяти» проектын тиде кумшо этапше. Икымше ужашыже тениш шошым лийын. Тунам Марий Элысе иза-шольо лу шугар гыч мландым налын, салтак кисетыш пыштен, Российысе Вооружённый Вийын тун храмжым чонымо верышке колтымо. Тыгай храм Москваште «Патриот» военно-патриотический паркыште чоңалтеш. Тудым Сенымашлан

75 ий теммылан чоңен пытарышаш улыт. Храм воктене «Шарнымаш корно» мемориал лиеш. Тудлан материалым кокымшо этап годым чумыраш тунгалме. Кугу Ачамланде сарыште лийше салтак-влакын фотоштым поген, лумнерыштым ончыктен колтенна. Кызыт «Сар гыч серыш» акций эртаралтеш. Кон еш архивыштыже тыгай серыш аралалтын гын, верысе военкоматыш нарийыза. Тушто серышын копийжым ыштат да Москвашке колтат. Акции вес ий марте шуйна.

Л.ГРИГОРЬЕВА мутланен.

3 декабрьыште Моско олаште Кугу Ачамланде сар рудо музейыште «НАКАЗУ ГЕРОЕВ ВЕРНЫ!» всероссийский интернет-конкурсым иктешлат. Конкурс Герой, Воинский Чап олаште да элнан моло кундемлаштыже Кугу Ачамланде сарыште сенымылан 75 ий темме лумеш эртаралтеш. Тидын нерген www.fond-zvezda.ru сайтыште лудса.

2020 ий –
Сенымашлан
75 ий.

Шучко сарым эртен кочам

Кугу Ачамланде сарын келге кышаже кажне айдемын чоныштыжо шем палым коден. Коча-кова-влакын луддымылыкышт, подвигышт дене йочасадыш коштшо йоча-влак кугешнат. Теве Советский посёлкысо кокымшо номеран «Кораблик» йочасадыш коштшо Ваня Яровиков, Наташа Порфирьева да Глеб Ситников «Мыйын кугезе кочам – герой» проект пашам ямдыленят. Вуйлатышышт И.Г.Рыбакова ден Т.Ф.Мальцева улыт. Материалым ныл тылзе погеныт. Изи шымлызе-влаклан паша шуко логалын. Ача-авашт дене пырля ончерыш коштыныт, салтак-влакын серышыштым, фотоштым кычалыныт, Шарнымаш книгаг шымленыт.

– *Кугезе кочам Алексей Петрович Окатов 1941 ийыште сарыш каен. Тудо кок гана нелын сусырген. Ленинград олам аралыме годым салтак йолташыж дене кум кече йушто мландыште сусыргышо киеныт, госпитальыш логалыныт. «За оборону Ленинграда» медаль дене палемдалтын. Кугезе кочамым мый геройлан шотлем, тудын дене кугешнем, – оила Глеб Ситников.*

Е.ИВАНОВА.

Изи патриот-влак тениш 9 май вашеш авашт дене пырля «Война годсо муро» фестивалым ямдыленят. Пайрем кечын кугыен семын парадыште ошкылыныт.

- Муралтен кушталтена мо? - Тўғалына веле!

Пошкырт кундем
Бирск район Курмызак
селасе клубышко куш-
таш да мураш йӧратыше
ўдыр-рвезе-влак ваш-
кат. Нуным тушто

Л.Я.Байрамова вашлиеш. Лиана
Ярминкиновна кок йоча ансамбльым чумы-
рен. Иктыже – «Шонанпыл»: марий, руш,
татар да моло калык-влакын куштымашышт
дене калыкым куандарат. Мураш йӧратыше-
влак «Висвис» ансамбльыш коштыт.
Коллективыште – 20 йоча. Эн изи артистышт
– куд ияш. Йоча-влак кок тўшкаште улыт
гынат, концертлан але пайремлан пырля
ямдылалтыт.

– Ме тыште кушташ да мураш веле огыл,
ик еш семын илаш тунемына. Тиде мемнан кокымшо
пӧртна, – ойла туныктышо. – Ялысе йочалан тыгай кружок
моткоч кўлешан, шонем. Нуно сценыште шкеныштым кучаш, калык ончык лўдде лекташ
тунемыт. Ял калыклан концертым шындена, «Радуга сердца», «Праздник танца», «Ший канды-
ра» районысо конкурслаште чолгалыкнам ончыктена.

Е.ИВАНОВА.

Олык лапысе висвисым
Шонанпыл шыман вўчка.
Пошкырт ўдыр-рвезе-влакым
Шуко сенгымаш вуча.

Кок пеледыш коклаште

Снимкыште

Эмилия Шамиевам
да Тимур ден Милана
Ярмингинмытым ужда.
Нуно Пошкырт кундем гыч
улыт. Эмилия Мишкан села-
се лицейыште 5-ше классыш-
те тунемеш. Районысо тўвыра
полат пеленысе куштымаш
кружокыш коштеш. Милана
Измар школышто 1-ше клас-
сыште шинчымашым пога,
Тимур – 4-ше классыште.
Чыланат марла куты-
рат, марла кушташ.

Марий тувырым уло кумылын чият.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Суксо гай ковам

Калыкыште тыгай ой уло:
«Пушенге вожшо дене виян, а
айдеме – ешыж дене». Мый пи-
лан улам: мемнан вожна пенгыде
да пеш кугу. Йоча пагытемын ятыр
ужашыжым ковам Анфиса Илларионовна
Сидорова дене эртаренам. Тудо уш-акыл пўсы-
лыкшӧ, поро шўм-чонжо дене кугу ешнам арален,
кажнлан кангашым пуэн. Мыланем гын ковам
суксо гай чучын. Чын верч шогаш, осал ден
сайым ойырен мошташ, тўналме пашам мучаш
марте шукташ туныктен. Тўрлӧ газетым, журна-
лым лудаш кумыланден. Кызыт ковам пеленна
уке. Мый тудым эре шарнем да кугешнем.

Наталья СИДОРОВА.

Татарстан, Мамадыш, Кугу Шия.

Ача-ава, коча-
кова, йоча-влак!
2020 ийын икымше
пелийжылан подписке кая.
«Ямде лий» газетлан возал-
таш вараш ида код!
Индекс – П4696.

Кўкшӧ вер

Класс дене шыже экс-
курсыйыш миенна. Ялна
воктен эн кўкшӧ вер – Суас
курык вуй. Ожно тудо марий
ден татар калык коклаче чеклан
шотлалтын. Ик могыр курык
вуйжо марий калыкын,
весыже татар калыкын
лийын. Тушко кўзаш куштылго огыл,
но верже пеш ямле. Йырым-йыр
мўндыркӧ коеш: Пелемеш ялна,
Данилан пўя, олык, пасу, чодыра.
Туныктышо ятыр вер дене палда-
рен. Ме «Шыже сўрет» теме почеш
сўретым кельштаренна. Вара шко-
лышто ончерым ыштенна. Тыгай
урок мыланем пеш келшен.

Милена НИКОЛАЕВА.
Татарстан, Агрыз, Буймо.

Чын йолташ?

Кажне айдемын йолташыже уло. Кӧ
тыгай йолташ? Йолташ – йӧсӧ пагытыште
пеленет улшо лишыл ег. Тудо нигунам
кудалтен ок кай, секретым вес еглан ок
поч. Чаманен каласыман, кызыт
чын йолташ шагал. Мемнан
проблемына вес еглан огеш
кўл. Нуно, мӧнгешла, йывыр-
тат веле да полшаш огыт
вашке.

Алина БОЧКАРЕВА.
Татарстан, Агрыз,
Буймо.

1. Эн ондак
Йүштө Кугыза
чодыраште илен.

2. Калыкын
мутшо почеш, Совет власть
жапыште – Архангельскыште. Пач тушко йоча-
влак тўжем дене серышым возенят.

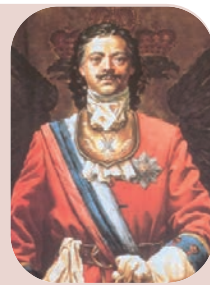
3. Кызыт Йүштө Кугыза Великий Устюгышто
(Вологодский кундем) ила.

4. Йүштө Кугызан ешыже уло. Уныкаже –
Лумұдыр, пелашыже – Теле.

В.СМИРНОВ ямдылен.

18 ноябрь –
Йүштө Кугызан
шочмо кечыже.

Петр Первый 1682 ийыште кугыжа престолыш шинчын да Российым 43 ий ончыко вуден. Тудын вуйлатыме жапыште пеш кугу исторический событий-влак лийыныт. Ончычсо Моско царстве, чумыр Русь Россий империйыш савырненыт. Тылеч ончыч кугыжа-влак руш царь-лан шотлалтыныт гын, 1721 ийыште Петр I Всероссийский император титулым да «Отец Отечества», «Великий» званийлам налын. Тудо Российыште улшо кугыжаныш стройыш, экономыш, культурыш пеш кугу да келге вашталтыш-влакым пуртен. Гениальный руш поэт А.С.Пушкин тыге возен:

Пётр I – 350 ий

То академик, то герой,
То мореплаватель, то плотник.
Он всеобъемлющий душой
На троне вечный был работник.

Л.СЕМЕНОВА ямдылен.

ЛЁД И ПЛАМЯ да У ий

Сүрет конкурс

1-ше вер – 1000 тенге.
2-3-шо вер – шергакан пөлек.
1 декабрь марте редакцийыш кол-тыман.

Рекламе.

Книгам лудса:
Новичкова Елена,
Бунтман Екатерина,
Ратина Анна. Петр I.
Изд. «Лабиринт»,
Детская художественная литература. 2015 г.

12 ноябрь –
Кисан кечыже.

Сүретым чиялате.

Волжский район Пөтъял школышто 1-11-ше класслаште тунемше-влак пак-часаска, кушкыл, пеледыш гыч түрлө композицийым, панном, тыгыде арверым ыштеныт. Кидпашаштым шочмо школын 135 ияш лўмгечыжлан пөлекленыт.
Л.КОШАЕВАН фотожо-влак.

Шыжым шоган шїм вичкыж гын, теле леве леш.

Индекс: П4696.
Тираж 1150 экз. Заказ
Формат – А-4-8.
Тўн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.
https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше:
yamde-lii.pro,

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.
Газетым редакцийыште погымо да версталыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем,112.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследийым аралымыште законодательствым шуктен шогымым эскерыше Федеральный служын Приволжский федеральный округысyo управленийыштыже регистрироватыме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+ Печатьыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00
Авторын да редакцийын шонымышт түрлө лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.
Редакцийын да издателыне адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооруженный Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо пўрт. Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

**Памятник
воктене**

Галина ТРОФИМОВА.
Морко посёлко.

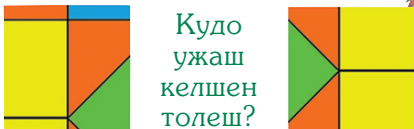
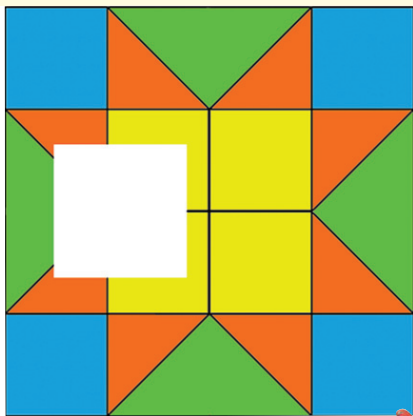
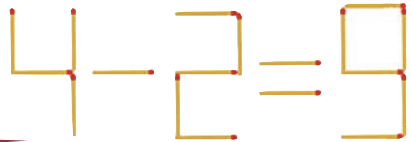
Конкурс

Полина ИГРЯШОВА.
Звенигово ола.

Арслан СМИРНОВ.
Медведево, Руэм.

Кудо
ужаш
келшен
толеш?

1 гыч 60
цифр-влакым

марте
кычал.

Физкультминутко

**Кече
ырыкта**

Корно дене, корно дене
Төрштылына ик йол дене,
Угыч тиде корно дене
Төрштылына вес йол дене.
Шуна ме изи йолгорныш,
Куржын пурышна

кугорныш.

Төрштыл, төрштыл каена.
Кече ырыкта мемнам.
Тыге эртышна уремым,
Вончышна кугу коремым.
Ошкыл мөнгө

толына,

Каныже тек

капкылна.

Н.Д.ИЛЬИНА.

Волжский, Карай.

Кок шырпым верже
дене вашталтен, чын ваш-
мутым ыштыза.

Тушто

Вич
йочалан вич
чулан, каже
чуланыште – ик
йоча.

Тиде лабиринт тыглай
огыл. Эн ончыч корным
карандаш дене коро. Мо
лекте? Сүретым чиялте.

Интернетсые сүрет-влакым кучылтмо.

